

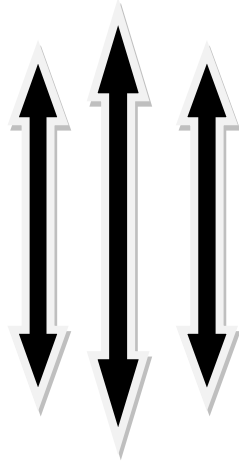

शिखर नगरपालिकाको तेश्रो नगरसभामा

प्रस्तुत

आ.व.०७५/०७६ को

नीति,कार्यक्रम तथा वजेट

शिखर नगरपालिका

तल्कोट,डोटी

मिति :- २०७५/०३/१०

मिति :- २०७५/०३/१०

आदरणीय अध्यक्ष महोदय तथा सम्पूर्ण महानुभावहरू !!!

नेपालको सम्बिधान २०७२ जारी भई मिति २०७४।०३।१४ गते सम्पन्न स्थानीय तहको निर्वाचनबाट निर्वाचित नगर सभाले सम्बैधानिक ब्यवस्था अनुसार २०७५।०५।१० गते प्रथम र २०७४।१२।१५ गते दोश्रो नगर सभा सम्पन्न गरि आज हामी तेश्रो नगर सभाको अवस्था सम्म आई पुगेका छौं ।

नेपालको राजनितिक, आर्थिक, सामाजिक तथा विभिन्न आन्दोलनहरूमा आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नु हुने सम्पूर्ण शहिदहरू प्रति श्रद्धा सुमन अर्पण गर्दछु ।

संघिय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको सम्बिधान कार्यान्वयन हुने क्रममा निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरू मार्फत जनताले आफैलाई शासित गर्ने वातावरण निर्माण भएको सन्दर्भमा शिखर नगरपालिकालाई संघियताको मर्म अनुसारका विकास प्रकृयालाई व्यवस्थित रूपमा संचालन गर्न नेपालको संविधान,संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले जारी गरेका कार्य आदेशहरू, स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४, नेपाल सरकारको विकास सम्बन्धी कार्य लक्ष्य र मान्यताहरू, वस्ती तथा वडा तहबाट सिफारिस भई आएका योजनाहरू, विभिन्न समितिहरू र नगरकार्यपालिकाको बैठकबाट पारित भएको नीति,कार्यक्रम एवं बजेट यस सम्मानित सभामा प्रस्तुत गर्न गईरहेको छु । साथै यस अवसरमा सम्पूर्ण शिखर नगरवासी आदरणीय जनसमुदायहरूमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

अध्यक्ष महोदय,

डोटी जिल्लामा शिखर नगरपालिका ऐतिहासिक, प्राकृतिक, साँस्कृतिक तथा धार्मिक दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण रहेको क्षेत्र भएकोले विशेष पर्यटकीय केन्द्रको रूपमा विकास हुने सम्भावना छ । पवित्र धार्मिक एवं प्राकृतिक सौन्दर्यले भरिपूर्ण शिखर एवं धार्मिक क्षेत्र केदारेश्वर, सालमुनी एवं भागेश्वर लगायत शक्ति पिठहरू, सेती नदी एवं लामीताल, देउताल, खकरताल, चुरमुनी ताल लगायत महत्वपूर्ण ऐतिहासिक ताल तलैयाहरू जडीबुटी, वन पैदावर, कृषि, पशुपालन, नगदेबाली लगायत थुप्रै सम्भावनाका क्षेत्रहरू छन् । यी क्षेत्रहरूको प्रभावकारी प्रयोग र दिगो विकास गरी आत्मनिर्भर अर्थतन्त्रको विकास मार्फत विकासका क्षेत्रमा अहिलेसम्म भएका सकारात्मक प्रयास, राजनैतिक दलहरूबाट भएको सहयोग, विकास साभेदारहरूको प्रयास, विभिन्न सरकारी एवं गैरसरकारी निकायहरूको सहयोग, समन्वय र सहकार्य, निजी क्षेत्रको प्रवेश, पत्रकार तथा नागरिक समाज लगायत शिखर बासीको विकास प्रति रहेको चासो शिखरको समग्र विकासको लागि अवसरका रूपमा लिएको छु ।

उल्लेखित सम्भावना तथा अवसरहरूका बावजुत हाम्रा सामु थुप्रै चुनौतीहरू रहेका छन् । नगरपालिकाका वडा नं. ११ बाहेकका सबै वडाहरूमा सडकको ट्रयाक जोडिएतापनि वर्षायाममा

नियमित यातायात सेवा उपलब्ध गराउन सकिएको छैन । सबै वडाहरूमा शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, सिंचाई तथा विजुलीको सहज व्यवस्थापन मिलाउन सकिएको छैन । विविध प्रकारका विभेदहरू कायमै छन् । मानव विकास सुचाङ्क सन्तोषजनक देखिदैन । प्रतिव्यक्ति आय कमजोर अवस्थामा छ । कृषि, वन, वातावरण तथा अन्य पूर्वधार र शसक्तीकरणका कार्यक्रमहरूमा वर्षेनी लाखौं लगानी भएतापनि खाद्य असुरक्षा, गरिबी, असमानता, जातिय भेदभाव, छुवाछुत, महिला हिंसाका घटनाहरूबाट पार पाउन सकिएको छैन । शान्ति सुरक्षाको अवस्था कमजोर रहेको छ । दुर्गमता, निरक्षरता र अदक्षताले गाँजीरहेको छ । सबै वडाहरू कमजोर अवस्थामा रहेका छन् । २० वर्ष जनताले आफ्ना प्रतिनिधी नपाउनु, नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोत अत्यन्तै न्युन हुनु, विकासको प्रतिफल लक्षित समुदाय सम्म पुऱ्याउन नसक्नु, थप चुनौतीहरूका रूपमा रहेका छन् । नगरपालिका र वडाहरूले शून्य अवस्थाबाट काम सुरु गर्नु पर्दा धेरै कठिनाइहरू व्यहोर्नु परिरहेको छ । उल्लेखित चुनौतीहरूको बावजुत सबै सरोकरवाला निकायहरूको समन्वय र सहकार्यमा दिगो विकास गरी यसका प्रतिफल लक्षित समुदाय सम्म पुऱ्याउन हामीले सामुहिक प्रयास गर्नु निरन्तर आवश्यक रहेको कुरा स्मरण गराउन चाहन्छु ।

अध्यक्ष महोदय,

नव गठित नगरपालिकालाई प्राप्त भएका सबै सम्भावना र अवसरहरूलाई सम्पत्तीको रूपमा ग्रहण गर्दै संवैधानिक व्यवस्था अनुरूप सामाजिक सद्भाव, राष्ट्रिय एकता, सांस्कृतिक र धार्मिक सहिष्णुता एवं उदार मुल्यहरूको अभिवृद्धि गरिनुका अतिरिक्त वैज्ञानिक, मानवतावादी र आधुनिक चिन्तनलाई प्रश्रय दिदै प्राकृतिक श्रोत माथि स्थानिय जनताको अक्षयुण अधिकारको पूर्ण रक्षागरी प्राकृतिक श्रोतमा स्थानिय समुदायको पहुँचको सम्वैधानिक प्रावधान कार्यान्वयनमा जोड दिईनेछ । यसैको जगमा टेकेर समृद्ध शिखर नगरपालिका निर्माण गर्ने प्रतिबद्धताका साथ अब म यस नगरपालिकाको आगामी वर्षको वार्षिक योजना तथा बजेटका मुख्य मूख्य क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गर्दछु ।

१ दीर्घकालिन सोच :

शिखर नगरपालिकाका नगरवासीहरूको आधारभुत आवश्यकता पुरा गर्दै विशिष्ट पहिचान सहितको सुन्दर समृद्ध नगर बनाउनका लागि देहायको दिर्घकालिन सोच राखिनेछ ।

“ संघीय, समावेसी एवं सुशासनयुक्त शासनको रहर

जैविक विविधता, दिगो शान्ति, व्यवस्थित एवं समृद्ध नगर”

२. आगामी आ.ब. २०७५/०७६ को नीति बजेट तथा कार्यक्रम

“सेतीको सुशेली जैविक विविधता,”

“पर्यटन, शिक्षा, कृषि एवं सुशासनयुक्त शिखरको समृद्धि”

२.२ लक्ष्य :

प्राकृतिक श्रोत साधनको प्रभावकारी रूपमा उपयोग गरि आर्थिक रूपले आत्मनिर्भर र समुन्नत बनाउनका लागि यातायात, पर्यटन, शिक्षा एवं कृषिमा जोड दिदै समृद्ध नगर सुखी नगरबासी बनाईने छ ।

२.३ वजेट तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएका आधारहरु:

वार्षिक योजना कार्यक्रम तथा वजेट तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएका प्रमुख पद्धति तथा आधारहरु निम्नानुसार छन ।

- ❖ नेपालको संविधान २०७२ को अनुसूचि ८ र ९ मा व्यवस्था भए अनुसार स्थानीय तहका अधिकारका सूचिकृत एकल तथा साभा अधिकारहरु, राज्यका निर्देशक सिद्धान्त र नीतिहरु ।
- ❖ स्थानीय शासन सञ्चालन ऐन २०७४, राष्ट्रिय प्रकृतिक श्रोत तथा नीति आयोग ऐन २०७४, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ ।
- ❖ सँघिय र प्रदेश सरकारले जारी गरेका नीति कानून तथा मापदण्डहरु ।
- ❖ राजस्व परामर्स समिति, श्रोत अनुमान तथा वजेट सिमा निर्धारण समिति, वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिबाट प्राप्त राय सुभावहरु ।
- ❖ नेपाल सरकारबाट प्राप्त वजेट सिलिङ्ग र वजेट तर्जुमा गर्दा लिनुपर्ने आधारहरु ।
- ❖ वडा ,वस्ती स्तरिय योजना संकलन तथा सुभावहरु
- ❖ विषयगत कार्यालय/ निकायबाट प्राप्त राय सुभावहरु ।
- ❖ विभिन्न राजनितिक दल लगायत बुद्धिजिवी , विज्ञ , नागरिक अगुवाहरुसँगको परामर्शबाट प्राप्त राय सुभावहरु ।

२.४ क्षेत्रगत नीति एवं प्राथमिकताहरु

नगरपालिकाको लक्ष्य तथा उद्देश्य प्राप्तिका लागि नगरपालिकाबाट निम्नानुसार प्राथमिकताका आधारमा विषयगत नीति,कार्यक्रम तथा वजेट तर्जुमा गरिएको छ ।

क) भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धी नीति :

- नगरपालिकाबाट उपलब्ध गराईने सेवा सुविधालाई व्यवस्थित एवं समयानुकुल सञ्चालन तथा जनताको घरदैलोमा सेवा पुर्याउनको लागि नगरपालिकाको आफ्नै भवन र प्रत्येक वडामा वडा कार्यालयकालागि स्थायी भवन निर्माण गर्न यसै आ.व.देखी रकम विनियोजन गरी भवन निर्माणलाई जोड दिईनेछ ।
- सबै प्रकारका सडकहरुको नक्शाङ्कन गरी राष्ट्रिय मापदण्ड अनुसार सडकहरुको क्षेत्र निर्धारण हुनेगरी नगर यातायात गुरुयोजना (MTMP) निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

- नगर लगायत वडा स्तरिय पार्श्वचित्र (Profile) तयार गरिनेछ ।
- यस नगरपालिकाका सम्पूर्ण सडकहरूको स्तरउन्नतीलाई प्राथमिकतामा राखी पूर्व पश्चिम रहेको के.आई.सिंह राजमार्गको विभिन्न ठाउँमा रहेका चोकहरूका उत्तर दक्षिण वाटाहरू जस्तै तल्कोट-धुरकोट, गोपघाट-लाटामाण्डौ, बान्दुङ्ग्रीसैन-उच्चाकोट, पाटीसेरा-मुडेगाउँ, समूहगाड-नापानी लगायतका सडकहरू ५ वर्ष भित्रमा क्रमशः ढल निकास सहित कालोपत्रे गर्दै लगिनेछ ।
- भुलुङ्गे पुल हाल्नु पर्ने स्थानको सम्भाव्यता अध्ययन गरी आवश्यक ठाउँमा भुलुङ्गे पुल निर्माणका लागि पहल गरिनेछ ।
- नगरपालिकाका मुख्य सडक र वस्तीहरूमा सौर्यवतीको व्यवस्था गर्न पहल गरिनेछ ।
- नेपाल सरकारद्वारा निर्धारण गरिएको मार्गदर्शन एवं राष्ट्रिय भवन संहिता समेतका आधारमा निर्धारण गरिएको भवन निर्माण सम्बन्धि मापदण्डलाई आधार मानी स्थानीय आवश्यकताका आधारमा समग्र सहरी विकास तथा भौतिक पूर्वाधार निर्माणलाई अगाडि बढाईनेछ ।
- नगरपालिकालाई योजनावद्ध ढंगले विकास गर्न भु-उपयोग नीति निर्माण गरी कृषी उत्पादन क्षेत्र, औद्योगिक क्षेत्र, आवास क्षेत्र, हरियाली क्षेत्र, खुला क्षेत्र, धार्मिक क्षेत्र, बजार क्षेत्र, औद्योगिक क्षेत्र समेतको आवश्यक क्षेत्रहरूको पहिचान गरी विशेष क्षेत्र निर्धारण गर्ने र हरित शहर (Green City) को अवधारणालाई शुरु गराउन पहल गरिनेछ ।
- नगरपालिका क्षेत्रभित्र उपयुक्त क्षेत्रको पहिचान गरी विभिन्न कार्यहरू गर्न मिल्ने कम्तीमा ५०० सिट क्षमताको अत्याधुनिक सुविधा सम्पन्न बहुउद्देशिय भवन City Hall निर्माण गर्न आवश्यक स्थान छनौट गरी कार्य अगाडी बढाईनेछ ।
- नगरपालिकावाट निर्माण गरिने सार्वजनिक पूर्वाधार निर्माणहरूलाई अपाङ्गमैत्री तथा बालमैत्री बनाईनेछ ।
- खुलामञ्च, पार्क, मसानघाट, वसपार्क, वनभोज स्थल आदी निर्माणको लागि पहल गरिनेछ ।
- नगरपालिका भित्र नक्सापाश नगरी बनाएका घरहरूको २०७४ साल भाद्र १ गतेदेखी नक्सापासको प्रक्रिया अगाडि बढाई अभिलेखिकरण गरी नियमित गरिने छ ।
- “आफ्नो गाउँ सुन्दर र समृद्ध बनाउ” भन्ने नीतिका आधारमा सबै वडाहरूमा विकास निर्माण कार्यलाई अगाडि बढाउने नीति लिइनेछ ।

ख) कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धी नीति :

- कृषि समुह तथा कृषि सहकारी मार्फत कृषिजन्य वस्तुहरूको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गरी लक्षित वर्गको आय आर्जन अभिवृद्धिमा जोड दिइनेछ ।

- स्थानीय सम्भाव्यता, तुलानात्मक लाभ तथा विशेष अवसरहरूको उपयोग गरी कृषक तथा कृषि प्राविधिकहरूको सीप, विकासहरु र उपयुक्त कृषि प्रविधि मार्फत कृषिको व्यवसायीकरण र विविधीकरण, नमुना कार्यक्रम कार्यान्वयन गरी कृषि रोजगारीको सृजना गरिनेछ ।
- कृषि विकाससंग सम्बन्धित विभिन्न सरकारी अर्ध-सरकारी तथा गैरसरकारी संघ-संस्था, विकासका अन्य साभेदारीहरू तथा नीजि क्षेत्रसंग समन्वय र सहकार्य गरी सार्वजनिक नीजि साभेदारी अवधारणा अनुरूप एकीकृत कृषि कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ र साभेदा शित गृह (Cold Store) स्थापना गर्ने कार्य अगाडी बढाइनेछ ।
- सडक र बजारमा कृषकहरूको पहुँचलाई सर्वशुलभ एवं प्रभावकारी बनाउनकालागी नगरपालिकाको उपयुक्त ठाउँमा कृषि/पशु हाटबजार तथा संकलन केन्द्र स्थापना गरी कृषि बजारलाई व्यवस्थित बनाउदै लगिनेछ ।
- सम्भाव्यताका आधारमा बाली विशेषका पकेट क्षेत्रहरूनिर्धारण गरी एक गाउँ एक उत्पादन कार्यक्रम अनुसार खाद्यान्न, तरकारी, दुग्ध, फलफूल, नगदेवाली, च्याउ, माछापालन र मौरीपालन जस्ता कृषि कार्यक्रमहरूलाई व्यवसायीकरण गर्न कृषि समूह, कृषि सहकारी र व्यक्तिगत फर्महरूलाई प्रोत्साहन तथा सामाग्रीमा अनुदान दिइनेछ ।
- नगरपालिकाका, विषयगत कार्यालयहरू,परियोजना लगायत कृषि क्षेत्रमा काम गर्ने संघ-संस्था एवं अन्य निकायहरूको समन्वय र सहकार्यमा केही वडाका केही क्षेत्र पहिचान गरी अर्गानिक खेतीगर्न प्रोत्साहन गरिनेछ । शिखर नगरपालिकालाई आर्गानिक खेती उन्मुख नगरपालिकाको रूपमा विकास गरिनेछ ।
- खेतीयोग्य जमिनको माटो परिक्षण गरी कृषी व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- पशु स्वास्थ्य सेवामा विस्तार, नस्ल सुधार, पशुआहारमा सुधार र पशु स्वास्थ्य सेवाको लागि प्राविधिक जनशक्तिको परिचालन मार्फत शिखर नगरपालिकालाई पशुपालन क्षेत्रको रूपमा विकास गरी मासु तथा दुग्धका लागि आत्मनिर्भरता तर्फ उन्मुख एवं प्रोत्साहन गरिनेछ साथै व्यवसायिक गाई पालन गर्ने किसानहरूलाई विशेष अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ । सुरक्षित एवं भरपर्दो पशु वधशाला र मासु पसल स्थापना गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- कृषिलाई आत्म निर्भर बनाउन किरमडे चतरा सिंचाई योजना, डोमगाड सिंचाई योजना निर्माणका लागि पहल गरिनेछ साथै अन्य साना कुलो, पोखरी निर्माणलाई विशेष जोड दिईने छ ।
- सुपथ मुल्यमा समयमै उपलब्ध हुनेगरी मलखाद विउविजन विक्री वितरण गर्न प्रत्येक वडामा सहकारी मार्फत उपलब्ध गराउनका अतिरिक्त उन्नत जातका विउ विजन समयमै उपलब्ध गराउने कार्यका लागि विउ विजन बैक स्थापना गर्ने नीति तय गरिनेछ ।
- डा.के.आई.सिंह राजमार्गको क्षेत्रलाई आप तथा लिचीको पकेट क्षेत्रको रूपमा क्रमशः विकसित गर्दै लगिनेछ ।

ग) शिक्षा तथा खेलकुद सम्बन्धी नीति :

- “विद्यालय शान्ति क्षेत्र” घोषणा गर्दै सार्वजनिक शिक्षालाई अनिवार्य र निःशुल्क बनाउन पहल गरिनेछ ।
- विद्यालय स्तरमा खेलकुदलाई प्रोत्साहन गर्ने नगरपालिका क्षेत्रका यूवाहरुमा खेलकुद विकासका लागि विभिन्न विधामा मेयर कप खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ ।
- नगरका सबै बालबालिकाहरुलाई आधारभूत तथा माध्यमिक तह सम्म अंग्रेजी माध्यमबाट शिक्षा उपलब्ध गराउने विद्यालयहरुलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- शिखर नगरपालिकाको समग्र शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिकोका लागि वडा शिक्षा समिति र विद्यालय व्यवस्थापन समितिको प्रभावकारीतालाई बढाई नगर शिक्षा योजना निर्माण गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- विद्यालय तहको अन्तिम परिक्षामा उत्कृष्ट अंक ल्याउने विद्यार्थी, सबै भन्दा राम्रो विद्यालय, सबै भन्दा उच्च दरमा विद्यार्थीहरु उत्तीर्ण गराउन सफल विषयगत शिक्षकहरुलाई पुरस्कारको व्यवस्थाकालागि प्रोत्साहन कोषको व्यवस्था गरिनेछ ।
- सामुदायिक अध्ययन केन्द्र तथा बालविकास केन्द्रहरुको पहुँच नभएका स्थानमा सोको स्थापना गरी त्यस्ता केन्द्रहरुलाई सक्षम, प्रभावकारी र कार्यमूलक बनाइनेछ ।
- साक्षर नेपाल अभियानलाई पुरा गर्नका लागि पूर्ण साक्षर नगरपालिकाका रूपमा स्थापित गर्न प्रयास गरिनेछ ।
- नगरस्तरिय खेल मैदान निर्माणकोलागि उचित स्थानको पहिचान गरी निर्माण कार्यकालागि पहल गरिनेछ साथै नगर स्तरिय खेलकुद विकास समिति गठन गरी परिचालन गरिनेछ ।
- सामुदायिक पुस्तकालयको स्थापनाका लागि पहल गरिनेछ ।
- विद्यालयहरुको शैक्षिक स्तरमा सुधार गरी गुणस्तरीय शिक्षाकालागि विद्यालयहरु गाभ्ने र दरबन्दी मिलान गर्ने नीति लिइनेछ ।
- गुणस्तरिय शिक्षा आजको आवश्यकता भन्ने नारालाई मध्यनजर गर्दै कुनै एउटा विद्यालय छनौट गरी न.पा., स्थानीय जनताको साँभेदारीमा अन्तराष्ट्रिय मापदण्डको नमुना विद्यालय बनाई प्राविधिक शिक्षा लागु गर्न जोड दिईनेछ ।

घ) स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी नीति :

- संविधानमा मौलिक हकका रूपमा रहेको गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवा सबै नागरिकको सहज पहुँचमा पुग्नेगरी प्रवाहकारी रूपमा उपलब्ध गराउने एवं आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क रूपमा उपलब्ध गराईनेछ र गुणस्तरिय तथा स्वास्थ्य बर्धक खाद्य पदार्थको प्रवृद्धन र प्रयोग मार्फत कुपोषणलाई न्यूनिकरण गर्दै यस नगरपालिकालाई पोषण युक्त नगरपालिका बनाउने कार्य अगाडी बढाउन म स्वस्थ मेरो नगरपालिका स्वस्थ भन्ने अवधारणा कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ ।

- नगरपालिका क्षेत्रभिन्न प्रत्येक वडावासीको पहुँच पुग्ने गरी घुम्ती स्वास्थ्य शिविर मधुमेह, उच्च रक्तचाप, मृगौला, क्यान्सर, मुटु रोग, आडखस्ने समस्या जस्ताहरुको निशुल्क स्वास्थ्य परिक्षण शिविर, एम्बुलेन्स सेवा, १५ शैयाको अस्पताल निर्माणको पहल गर्नुका अतिरिक्त उक्त सेवा सुविधालाई सहज र सरल ढंगले पुऱ्याउनका लागि निजी तथा संस्थागत साभेदारी सहभागितालाई दिदै यस नगरपालिकालाई पूर्ण संस्थागत सुत्केरी हुने नगरपालिकाको रूपमा स्थापित गरिनेछ ।
- नगर क्षेत्रमा **स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रमलाई** वढी प्रभावकारी र आम जनतासम्म पुऱ्याई उक्त कार्यक्रमबाट अधिक लाभ लिनका लागि पहल गरिनेछ ।
- **“स्वस्थ शरिर स्वस्थ दिमाग”** भन्ने नारालाई ध्यानमा राखी २१ वर्ष मुनिका बालबालिकालाई धुप्रपान, मद्यपान तथा लागुपदार्थबाट टाढा राख्न प्रेरणादायी शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- अनियन्त्रित रूपमा विक्री वितरण भईरहेको मदिरालाई नियन्त्रण गरी निश्चित ठाउँमा मात्र विक्री वितरण केन्द्र तोकौ व्यवस्थित गरिनेछ ।
- आयुर्वेद औषधालय, प्राकृतिक चिकित्सा लगायत अन्य वैकल्पिक स्वास्थ्य पद्धति, जडिबुटी तथा वन औषधीको सम्भावना पहिचान गरी त्यस्ता जडिबुटी उत्पादन तथा प्रशोधन केन्द्र स्थापना गर्न पहल गरिनेछ ।
- **स्वच्छ खानेपानी पिउन पाउने अधिकारको संरक्षण गर्दै** प्रत्येक वडामा खानेपानीका आवश्यक पूर्वाधार निर्माण गरी आगामी ५ वर्षभित्र स्वच्छ खानेपानी वितरणकोलागि व्यवस्था गरिनेछ ।
- स्वच्छ खानेपानीको दिगो व्यवस्थापनका लागि आयोजना निर्माणको क्रममा नै निश्चित रकम मर्मत सम्भार कोषमा राखी प्रत्येक उपभोक्ताले न्युनतम रकम मासिक रूपमा जम्मा गर्नु पर्ने नीति लिदै खानेपानी आयोजनाहरू उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गरिनेछ ।
- **एक घर एक शौचलयको अवधारणालाई** कडाइका साथ पालना गराउँदै आफ्नो घर अगाडि आफैले सरसफाइ गर्नुपर्ने अवधारणाको विकास गरिनेछ ।
- शिखर नगरपालिकालाई स्वच्छ नगरपालिकाको रूपमा स्थापित गर्न जसले फोहोर गरेको हो, उसैले सफाई गर्नुपर्ने नीति अनुसार सार्वजनिक स्थानमा फोहोर गरेमा दण्ड जरीवाना गर्ने र प्लाष्टिक विहिन नगरपालिका निर्माण गर्ने दिशामा अधि बढाइनेछ ।
- कुहिने फोहोरलाई प्रयोग गरी गमला तरकारी खेतीगर्ने अभियानलाई प्रोत्साहन गरिने छ । हरियाली बगैँचा निर्माण गर्नेलाई पुरस्कृत गर्ने नीति लिइनेछ ।
- फोहर मैलाको अल्पकालिन तथा दिर्घकालिन व्यवस्थापनका लागि **३ R (REDUCE, REUSE, RESYCLE)** को सिद्धान्तलाई व्यवहारमा कार्यान्वयन गर्न समुदाय तथा विद्यालयमा आधारित

अनुशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ, र **LAND FILL SITE** को सम्भाव्यता अध्ययनको कार्य अगाडि वढाईनेछ ।

- वजार क्षेत्र र सार्वजनिकस्थलमा क्रमश सार्वजनिक शौचालय निर्माण गर्दै लगिने र मर्मत सम्भार तथा सञ्चालनको उचित व्यवस्था मिलाईनेछ ।

ड) सुशासन /सेवा प्रवाह सम्बन्धी नीति :

- नगरपालिकावाट उपलब्ध गराईने सार्वजनिक सेवाहरुको स्पष्ट हुनेगरी नागरिक वडापत्र , हेल्प डेस्क, गुनासो सुन्ने अधिकारी, सूचना अधिकारी तोक्यो दैनिक सेवा प्रवाहलाई सहज र सरल बनाईनेछ ।
- नगरपालिकाको वेब साईडमा नगरपालिकाका गतिविधी तथा सूचनाहरु नियमितरुपमा सार्वजनिक गरी नागरिकको सूचनामा पहुँच पुर्याईनेछ साथै नगरपालिकावाट प्रदान गर्दै आएका सेवा सुविधाहरुमा यान्त्रिककरण गरी कम्प्युटरको माध्यमवाट प्रदान गरिनेछ ।
- निर्वाचित जनप्रतिनिधी र कर्मचारीहरुकालागि आवश्यक पर्ने उपयुक्त तालिम, अध्ययन, अवलोकन गोष्ठीलाई प्राथमिकता दिई कर्मचारीको कार्यसम्पादन मुल्याङ्कन विधि प्रभावकारी र वैज्ञानिक बनाई प्रोत्साहन तथा दण्डात्मक पद्धतिका आधारमा कर्मचारीलाई सेवामुखी तथा जवाफदेही बनाईनेछ ।
- नगरपालिका अर्न्तरगत रहेका कर्मचारीहरुको कर्मचारी कल्याणकोष परिचालन कार्यविधि बनाई कार्यान्वयनमा ल्याईनु का साथै **मानव शंसाधन विकास कोष, विपद व्यवस्थापन कोष, महिला बालबालिका संरक्षण कोष, वातावरण संरक्षण कोष** लगायत विषेश कोषहरु स्थापना गरी कार्यविधि बनाई क्रमशः कार्यान्वयनमा लगिनेछ ।
- नगरपालिकावाट उपलब्ध गराईने सेवा सुविधा र प्रशासनिककार्यलाई व्यवस्थित गर्नका लागि नगरपालिकाको सगठन संरचना विकास र कार्यविवरण नीति (**ODP /JDP**)वनाई सोका आधारमा प्रशासनिक पुनरसंरचना गरिनेछ ।
- जेष्ठ नागरिक, दलित, विधवा महिला, एकल महिला, दलित बालबालिका, पूर्णअशक्त अपाङ्ग, आशिक अशक्त अपाङ्ग र लोपोन्मुख आदिवासी जनजातीलाई प्रदान गरिदै आईरहेको सामाजिक सुरक्षा भता वितरण कार्य क्रमशः वैकिड प्रणाली मार्फत गरिनेछ, र व्यक्तिगत घटना दर्ता कार्य **Online System** मा गरिनेछ ।
- सुशासनका आधारभूत पक्षहरू उत्तरदायित्व, जवाफदेहिता, पारदर्शीता, जनसहभागीता र सामाजिक भावनालाई प्रवर्द्धन गर्दै सेवाग्राहीहरूलाई सुशानसनको अनुभूती दिलाउन नगरपालिका तथा वडाहरूवाट प्रदान गरिने सेवा प्रवाह तथा सञ्चालित आयोजनाहरू तथा कार्यक्रमहरूको सार्वजनिक सुनुवाई, आयोजना स्थलमै सामाजिक परिक्षणलाई निरन्तरता साथ

साथै योजना सूचना पाटीलाई व्यवस्थित गर्दै कामका आधारमा रकम भुक्तानी गरिने नीति लिइनेछ ।

- नगरपालिकाबाट सञ्चालित आयोजना तथा कार्यक्रमलाई छिटो छरितो एवं प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्नका लागि प्रत्येक आ.व.को वैशाख मशान्त भित्र सम्पन्न गरी सो को भुक्तानि तथा फरफारक गर्नेगरी कार्य योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- पेशकी, वेरुजु र भ्रष्टाचार विरुद्ध शुन्य शहनशलताको नीतिलाई अवलम्बन गरिनेछ ।

च) वन, वातावरण तथा भूसंरक्षण सम्बन्धी नीति :

- नगरभित्र रहेका सार्वजनिक जग्गाको लगत संकलन गरी संरक्षण गरिनेछ । त्यस्ता सार्वजनिक जग्गाहरूमा वृक्षारोपण गरी **Green City** विकास गर्ने नीति लिई आम्दानिको श्रोत व्यवस्थापनामा सहयोग पुग्नेगरी जडीबुडी फलफुल लगायतका उपयुक्त उत्पादनको उचित व्यवस्थापनका साथै **उद्यान-पार्क निर्माण**, **वालउद्यान निर्माण** तथा व्यवस्थापन गर्नकालागि आवश्यक स्थानको पहिचान गरी योजना सहित अधी बढाईनेछ ।
- पुननविकरणीय वन स्रोतको संरक्षण, व्यवस्थापन तथा सदुपयोगबाट स्थानीय समुदायको सहभागीता अभिवृद्धि गर्दै वन पैदावरबाट प्राप्त राजस्वले नगरपालिकाको आर्थिक विकासमा योगदान पुऱ्याइनेछ ।
- नगरपालिकामा कम्तिमा एउटा नर्सरी स्थापना गरी वनविकास तथा सडक, नदी र सार्वजनिक जग्गाहरूमा सरोकारवाला निकायहरूको साभोदारीमा वृक्षारोपण गरिनेछ र निजी वनको अवधारणा प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- तेलेलेक संरक्षण एवं सम्बर्धन गर्दै संकटापूर्ण अवस्थामा पुगेका जडीबुटी तथा वन, वनस्पतीहरूको संरक्षण, जैविक विविधताका हिसावले महत्वपूर्ण क्षेत्र (**Biodiversity hot Spot**) को पहिचान तथा संरक्षण, जैविक विविधता लगायत शिखर क्षेत्रलाई पर्यटकिय क्षेत्रको रूपमा विकास गर्न गुरुयोजना तयार गर्ने कार्य अगाडी बढाईनेछ ।
- जलवायु परिवर्तनको नकारात्मक असरलाई न्यूनीकरण गर्न वार्षिक योजना तर्जुमा गर्दा विकास योजनालाई वातावरण मैत्री बनाउँदै लैजाने तथा तेले लेकको संरक्षण गर्दै सरोकारवालहरूको ध्यानाकर्षण गराइने छ । **रेड प्लस कार्वन सञ्चितबाट** यो नगरपालिकाले अनुदान प्राप्त गर्ने सम्भावना भएकाले वन क्षेत्रको व्यवस्थापन तथा विस्तार गरी आगामी ५ वर्ष भित्र नगरपालिकालाई घरभित्रको धुवाँ रहितक्षेत्रको रूपमा विकास गर्ने अभियानलाई विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरूको सहयोगमा तिव्रता दिईनेछ ।
- प्राकृतिक प्रकोप न्यूनीकरण गर्न र प्राकृतिक प्रकोपबाट पिडितहरूलाई व्यवस्थापन गर्नका लागि शिखर नगरपालिकामा प्रकोप व्यवस्थापन कोषको स्थापना गरिने छ । नगरपालिका कार्यक्षेत्र भएका सबै गैर सरकारी संस्थाहरूको तर्फबाट कारोबारको आधारमा कम्तीमा ०.१ प्रतिशत सहभागीता सुनिश्चित गरिनेछ र नगरपालिकाले कम्तिमा ५ लाख जम्मा गर्नेछ । उक्त कोषमा

रहेको रकम प्रकोप व्यवस्थापन विशेष कोष विनियमावली तयार गरी सोही अनुसार खर्च गरिनेछ ।

- भू-क्षय तथा प्राकृतिक प्रकोपको दृष्टिकोणबाट संवेदनशील मानिएका क्षेत्रमा प्रकोपको जोखिमलाई व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गरी कार्यन्वयनमा जोड दिइनेछ ।
- सेती नदीमा तटवन्धनका लागि गुरुयोजना बनाई लागु गरिनेछ ।

छ) महिला ,बालबालिकातथा युवा सम्बन्धी नीति :

- विकास आयोजनाहरूको निर्णय प्रकृया र कार्यन्वयनमा महिला सुनिश्चितता कायम गर्दै लैंगिक सशक्तिकरण तथा सामाजिक समावेसीकरण नीति अनुरूप महिलाको आर्थिक तथा सामाजिक शसक्तिकरणका लागि कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- लैंगिक हिंसा, मानव वेचविखन, बालविवाह, बहु विवाह तथा छाउपडी प्रथा जस्ता सामाजिक अपराध जन्य कार्यलाई नियन्त्रण र निरूत्साहित गर्ने नीति लिइनेछ ।
- बालमैत्री पूर्वधारहरूको विकास गर्दै नेपाल सरकारले ल्याएको बाल मैत्री स्थानीय शासनको अवधारणा अनुरूप स्थानीय तह तथा सरोकारवालाहरूको समन्वयमा बालश्रम मुक्त शिखर नगरपालिका बनाउने नीति लिइनेछ।
- बालबालिकाहरूको पोषण, हेरचाह बालश्रम न्युनीकरण तथा असाहय बालबालिकको संरक्षण गर्ने नीति लिइनेछ ।
- युवाहरूलाई स्वदेशमा नै आय आर्जन र रोजगारीका अवसरहरू सिर्जना गर्न पहल गरिनेछ । वैदेशिक रोजगारी जाने युवाहरूका लागि सुरक्षित आप्रवासनकालागी आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- समान कामको लागि समान ज्यालाको नीतिलाई कडाईकासाथ लागु गरिनेछ ।
- विकास निर्माण कार्यमा उपभोक्ता समितिमा ५० प्रतिशत महिलाको अनिवार्य सहभागिता गराईनेछ ।

ज) आदीवासी जनजाती, दलित, अपाङ्गता, जेष्ठ नागरिक सम्बन्धी नीति :

- शिखर नगरपालिका केन्द्रमा सबै जातजाति, भाषाभाषी ,धर्मावलम्बी, कला संस्कृतीहरूको पहिचान भल्कने गरी संग्रहालय स्थापना गर्ने प्रकृया अघि बढाइनेछ ।
- जातीय आधारमा हुने छुवाछुत, भेदभाव र विभेदहरूलाई न्युनीकरण गर्दै विभेद मुक्त शिखर नगरपालिका निर्माण गर्ने नीति लिइनेछ ।
- गरिव,पिछडिएका वर्ग, ढुङ्ग पिडित, मुक्त कर्मैया, सुकुमवासी, हलिया, अनाथ लगायत आदीवासी जनजाती, दलित र अपाङ्गता भएका समुदायको समानुपातिक प्रतिनिधित्वको सुनिश्चितता गर्दै लक्षित वर्गको सामाजिक तथा आर्थिक उन्नतीको लागि कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि सशक्तीकरणका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नुका साथै वास्तविक तथ्याङ्क संकलन गरी विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी निकाय तथा संस्थाहरूको सहयोगमा समुदायमा आधारित पुनस्थापना गृह निर्माण कार्य अगाडि बढाइनेछ ।
- जेष्ठ नागरिकहरूका सम्मानपूर्ण र व्यवस्थितरूपमा गास वास र कपासको व्यवस्थाकालागि लागि वृद्धआश्रमलाई प्रवर्धन गर्दै नगरपालिका क्षेत्रमा वृद्धवृद्धा आरोग्य केन्द्र स्थापना गर्ने नीति लिइने छ । र त्यस्तो उपयुक्त ठाउँको पहिचान गरी कार्य थानली गरिनेछ ।
- यस क्षेत्रमा रहेका विभिन्न समुदायहरूले मनाउदै आएका गौरा, होरी, पुतला, भुवा, आदी चाड पर्व, धर्म संस्कृती लगायत मठ मन्दिर , सत्संग भवन संरक्षण र संर्म्बधन मा जोड दिईनेछ ।

भ) सामाजिक विकास सम्बन्धी नीति :

- सामाजिक रूपान्तरण मार्फत गरिवी न्युनीकरणलाई सहयोग पुऱ्याउन आर्थिक तथा समाजिक रूपमा पछाडि पारिएका वर्ग तथा समुदायको आवाज अभिवृद्धि गर्न र सेवा प्रवाहमा उनीहरूका पहुँच अभिवृद्धि गर्नका लागि संचालित सामाजिक परिचालन कार्यक्रमहरूलाई अभि शसक्त र प्रभावकारी बनाउन आशयकता अनुसार वडा,वस्ती स्तरमा विभिन्न समितिहरू गठन गर्दै लगिने र घुम्ती कोषको स्थापना गर्ने नीति लिइनेछ ।
- शिखर नगरपालिकामा राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर-सरकारी संस्थाहरूको लगानीलाई एक द्वार प्रणालीका आधारमा प्रोत्साहित गरिनेछ ।उक्त संस्थाहरूको कार्यमा हुन सक्ने दोहोरोपन हटाउन, समन्वय र सहकार्य अभिवृद्धि गर्न नगरपालिकाले विशेष संयन्त्र बनाउने नीति लिइनेछ ।
- गैर सरकारी संस्थाहरूबाट सञ्चालित क्रियाकलापहरूको चौमासिक समिक्षा गर्ने, नियमित अनुगमन गरी गैर सरकारी संस्थाहरू समेतको साभेदारीमा चौमासिक बुलेटिन प्रकाशन गरिनेछ ।
- नगरक्षेत्र भित्र रहेका गैर सरकारी सामाजिक संस्थाहरूको प्रोफाईल तयार गरिनेछ ।

ब) विद्युत/उर्जा सम्बन्धी नीति :

- विद्युत लाइन विस्तार नभएका वडा ,वस्ती तथा टोलहरूमा विद्युतीकरणको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ र विद्युत लाईन पुगेका स्थानमा गुणस्तरिय विद्युत सेवासञ्चालन गराउन प्रयास गरिनेछ ।

ट) पर्यटन विकास सम्बन्धी नीति :

- शिखर नगरपालिका भित्र पर्ने ऐतिहासिक, सांस्कृतिक,धार्मिक, सम्पदाहरूको अध्ययन अनुसन्धान गरी संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिइनेछ ।

- पर्यटकीय क्षेत्रहरूमा होटल, लज, रिसोर्ट खोल्न नीजी- सार्वजनिक साभेदारीमा पर्यटकीय स्थलहरूको प्राकृतिक सौन्दर्यतामा खलल पुऱ्याउन नदिने र स्वच्छता तथा सरसफाईमा विशेष ध्यान दिन आवश्यक पहल गर्ने नीति लिइनेछ ।
- सेती नदीमा र्चापटीङ्ग व्यवसायलाई प्रवर्धन गर्नका लागि नीजि क्षेत्र सँग सहकार्य गरी अगाडी बढाईनेछ ।
- शिखर क्षेत्र, केदारेश्वर, गहनान एवं भागेश्वर क्षेत्रलाई धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा विकास गर्ने नीति लिइनेछ साथै यस क्षेत्रलाई राष्ट्रियस्तरको पर्यटकीय क्षेत्र घोषणा गराउन पहल गरिनेछ ।

ठ) राजस्व, आर्थिक तथा सहकारी नीति :

- करका दायरामा वृद्धी गरिनुका अतिरिक्त नगरपालिकाको स्वायत्त अधिकार क्षेत्रभित्र रहने कर दस्तुरका वृहत क्षेत्रहरूको पहिचान सहित संकलन तथा व्यवस्थापनमा उपयुक्त नीति अपनाई श्रोत साधनको परिचालन गरिने तथा साविकको आन्तरिक श्रोत वृद्धीगर्दै लैजाने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- राजस्व परिचालनकालागि एकिकृत सम्पत्ति कर लागु गर्न सरोकारवाला सबै निकायहरु तथा संघ संस्थासगँ छलफल, समन्वय गरी उपयुक्त नीति बनाई २०७५/०४/०१ गते देखि एकिकृत सम्पत्तिकरलाई कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।
- आन्तरिक राजस्व वृद्धीकालागि व्यवसायकरमा सार्वजनिक निजीसाँभेदारीको अभ्यास अगाडी बढाईनेछ ।
- नगरक्षेत्र भित्र संञ्चालनमारहेका उद्योग व्यवसायलाई करको दायरामा ल्याउन कर संकलन प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन विषेश अभियान संञ्चालन गर्ने र उत्कृष्ट करदातालाई सम्मान गर्ने नीति लिईनेछ ।
- व्यवसाय कर, वहाल कर तथा अन्य श्रोतको लगत अध्यावधीक गरिदै लगिनेछ ।
- संवैधानिक व्यवस्था अनुसार सरकारी, सहकारी र निजी गरी तिन खम्बे अर्थ नीति कार्यान्वयन गर्दै समृद्ध शिखर नगरपालिका निर्माणका लागि लगानी मैत्री नगरपालिका बनाउन पहल गरिनेछ ।

ड) सूचना तथा संचार नीति :

- शिखर नगरपालिकाले आफै वा साभेदारीमा सामुदायिक एफ.एम. रेडियो, टि.भी. र अनलाईन मिडिया मुखपत्र संञ्चालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- नगरपालिकाको कार्यलय भवन, सबै वडा कार्यलयहरु, स्वस्थ केन्द्र एवं विद्यालयहरुमा टेलिफोन एवं ईन्टरनेट सेवा पुऱ्याउनका लागि पहल गरिनेछ ।

- शिखर नगरपालिकामा सूचना केन्द्र स्थापना गरिनेछ । साथै उक्त केन्द्रलाई ई-लाईब्रेरीको रूपमा विकसित गर्दै लगिनेछ ।
- यस नगरपालिकाको वडा नं. ६ स्थित कार्यालय प्रवेश क्षेत्रलाई उद्यान पार्कको रूपमा स्थापित गरी उक्त क्षेत्रलाई चम्पू श्यअभ बनाईनेछ ।
- नगरका सेवा र सूचनाहरु अनलाईन मार्फत प्रवाहित गरी सेवा र सूचनामा सबैको पहुँच पुर्याईनेछ ।

यस गरिमामय नगर सभाका अध्यक्ष ज्यू, सदस्यज्यूहरु

अब म आय व्ययको संक्षिप्त विवरण प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु ।

३. अनुमानित व्यय र श्रोत व्यवस्थापन

आ.व.०७४/०७५ को यथार्थ विवरण :

चालु आ.व.मा यस नगरपालिकालाई प्राप्त वित्तिय समानीकरण अनुदानबाट पुजिगत कार्यक्रम तर्फ विनियोजित रकम रु. २२ करोड ९५ लाख ५८ हजार ९ सय ४६ बाट संचालित ८८९ योजना तथा कार्यक्रमहरु मध्ये १९ करोड २२ लाख ३८ हजार ६ सय ५८ रकम बराबरको कार्य सम्पन्न भएको अर्थात कुल विनियोजित रकमको ८३।७४ प्रतिशत कार्य सम्पन्न भएको छ ।

यसै गरि यस नगरपालिकालाई प्राप्त सशर्त अनुदान रकम रु. १७ करोड ९ लाख ९८ हजार मध्ये रु. १५ करोड ६७ लाख ४८ हजार १ सय ६६ अर्थात ९१।६७ प्रतिशत रकम खर्च भएको छ ।

चालु खर्च (तलव भत्ता, कार्यालय संचालन आदी) तर्फ विनियोजित रकम रु. ३ करोड १७ लाख मध्ये रु. २ करोड ७४ लाख ५८ हजार अर्थात ८६।६२ प्रतिशत रकम खर्च भएको छ । भने सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम तर्फ प्राप्त जम्मा अख्तियारी रु. ६ करोड ४४ लाख ७१ हजार २ सय मध्ये रु.

आन्तरिक आय तथा राजश्व संकलन तर्फ : यस नगरपालिकाको राजश्व परामर्श समितिको प्रतिवेदन अनुसार स्वीकृत राजश्व तथा विभिन्न कर दस्तुर र मालपोतबाट चालु आ.व.मा रु. १५ लाख आम्दानी हुने अनुमान गरिएकोमा २०७५ जेष्ठ मसान्त सम्ममा रु. १० लाख ३९ हजार ९ सय ७९ रुपैया ६५ पैसा अर्थात ६९।३३ प्रतिशत आन्तरिक आय संकलन गरिएको छ ।

चालु आ.व. ०७५/०७६ को प्रस्तावित आय व्यय विवरण अनुसुचीमा राखिएको छ ।

कुल आय तथा व्ययको श्रोत/क्षेत्रगत विवरण : अनुसुचीमा राखिएको छ ।

आय : आगामी आ.व. २०७५।०७६ मा कुल आम्दानी रु. ४८,६९,७९,०००। प्रस्तावित गरिएको छ ।

व्ययतर्फ : चालु खर्च तर्फ रु. नगरपालिका, वडा र विषयगत तर्फ रु. ५,५०,००,०००। र सामाजिक सुरक्षा तर्फ रु. ६,७०,००,०००। गरि जम्मा रु. १२,२०,००,०००। र पूजिगत खर्च तर्फ रु.

१३,२९,७९,८४०।, विषयगत कार्यालय शसर्त अनुदान रकम तर्फ रु. १९,४०,००,०००। समपुरक

अनुदानमा रु. २ करोड, विषेश अनुदान कार्यक्रम तर्फ रु. ५० लाख, आन्तरिक आय तर्फ रु. ७५

लाख, कन्टिजेन्सी रकम रु. ५५ लाख सात हजार र विषयगत कार्यालयहरुलाई र. १ करोड गरि जम्मा

र. ४८ लाख ६९ लाख ७९ हजार प्रस्ताव गरिएको छ ।

आदरणीय नगरसभाका अध्यक्ष ज्यू, सदस्यहरुज्यू

बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने सन्दर्भमा हामीले गरेको आग्रहलाई स्वीकार गरी बैठक, अन्तरक्रिया तथा छलफलमा उपस्थित भै हामीलाई उल्लेखनिय सुभावा, सल्लाह दिई सहयोग गर्नुहुने आदरणीय नगर प्रमुख ज्यू लगायत नगरकार्यपालिकाका सदस्यज्यू, विभिन्न समितिका संयोजक तथा सदस्यज्यूहरु, राजनितिक दलका प्रतिनिधिज्यू लगायत सम्पूर्ण समाज सेवी, वृद्धीजिवी महानुभावज्यूलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु । यस नगरसभा सम्पन्न गर्न अहोरात्र कार्यमा खटिई सहयोग गर्नु हुने नगरपालिकाका कर्मचारी साथीहरुलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । योजना तर्जुमा प्रक्रियामा प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष रुपमा संलग्न रहनु हुने विषयगत कार्यालयका प्रमुख तथा प्रतिनिधिज्यू एवं संघ संस्थाका प्रतिनिधिज्यू हामीलाई रचनात्मक सुभावा सल्लाह दिनुहुने सम्पूर्ण आदरणीय व्यक्तित्वहरु प्रति हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु ।

अन्तमा प्रस्तुत बजेट र कार्यक्रमको कार्यान्वयनको निम्ति यहाँहरुबाट प्राप्त हुने रचनात्मक सुभावालाई मार्गदर्शनको रुपमा लिएर शिखर नगरपालिका कार्यान्वयनको निम्ती अगाडी बढने विश्वास दिलाउदै कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनमा यहाँहरु सबैको सहयोग निरन्तर रहने अपेक्षा गरेकाछौं ।

धन्यवाद !

ऋषिराज जोशी
वडा अध्यक्ष एवं कार्यपालिका सदस्य
शिखर नगरपालिका
तल्कोट, डोटी